PRODUKTIONSLYFTETS FRUKOSTSEMINARIUM

Lean växer underifrån. Eller inte alls.

Kultur, beteende och systemstöd som växte fram tillsammans. Ett litet verkstadsföretags resa.

Pontus Säfström, VD

Västerdalarnas Mekaniska Industri AB, Malung

TESEN

Kulturen gav viljan. Digitaliseringen stärkte förutsättningarna.

Engagemang går inte att beordra fram. Det uppstår när man förstår riktningen och ser att arbetet gör den egna vardagen bättre.

Tre principer vi kommer tillbaka till.

Mod

Tålamod

Ödmjukhet

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

Åtta personer, åtta CNC-maskiner

Familjeföretag i Malung, Dalarna

CNC-bearbetning i 3 till 5 axlar, små och medelstora serier med höga toleranskrav

Certifierade enligt ISO 9001 och ISO 14001

Generationsväxlingen är gjord. Vår resa har bara börjat.

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

01

Åratal av försök

Utbildningar, böcker, tavlor, städdagar. Alltid uppifrån.

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

Vi hade prövat det mesta

Utbildningar.

Böcker.

Tavlor.

Städdagar.

Mönstret var alltid detsamma. Jag bestämde, vi körde igång, och efter ett tag var det borta. Avvikelser på ett ställe, förbättringar på post-it, morgonmötet levde sitt eget liv.

Uppifrån har en förutsägbar effekt.

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

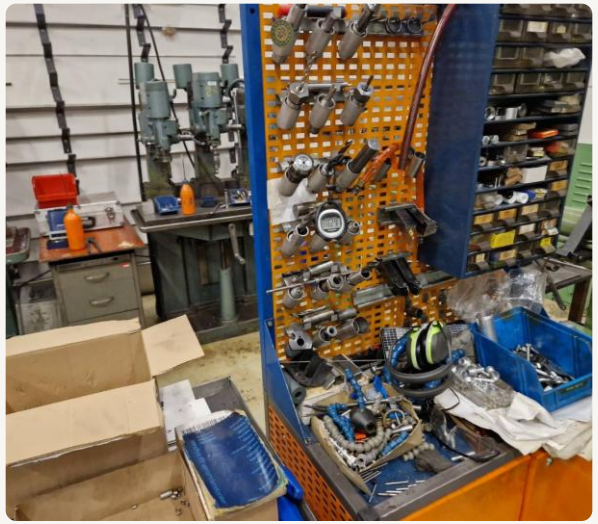
Det höll i några veckor

Monologen

Post-it-lappar som föll ner

Kartongen med avklarade förbättringar

”Vi bokstavligen hatade det.”

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

02

Vändpunkten 2023

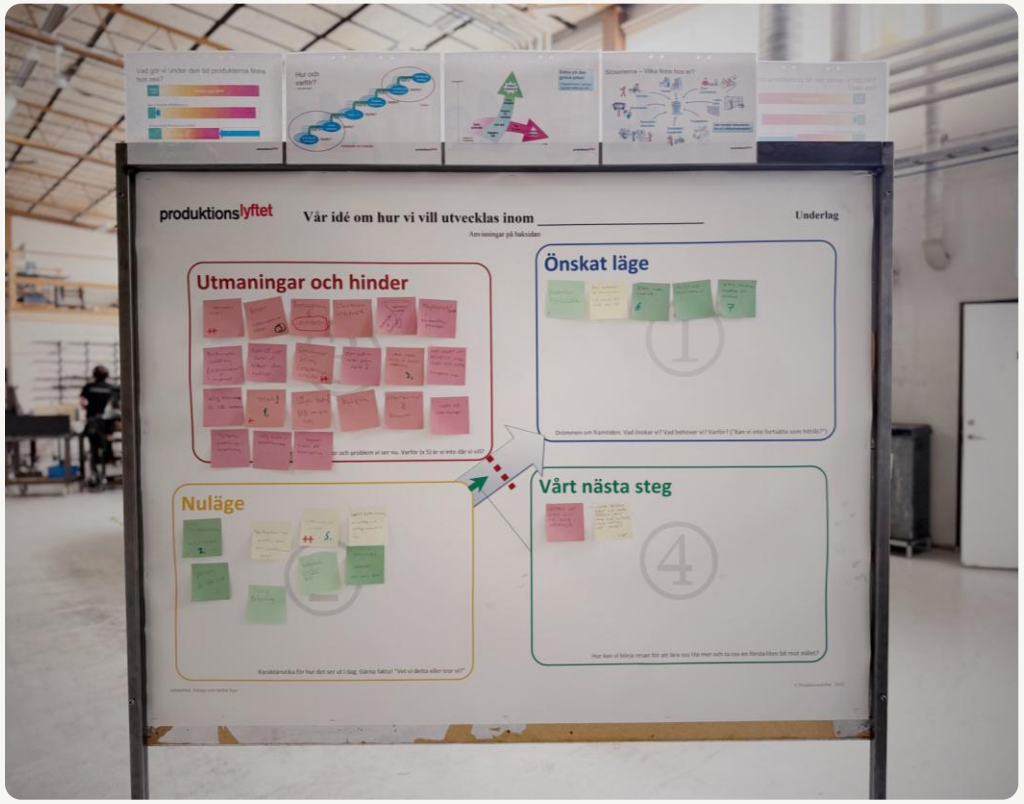
Från ”jag ska” till ”vi vill”.

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

Från ”jag ska” till ”vi vill”

2023	Vi gick Produktionslyftets startprogram via IUC Dalarna.
Alla	Hela företaget från första dagen. Inte bara ledningen, inte en projektgrupp.
Coach	Glen Johansson. Rak, kompetent och ödmjuk inför våra utmaningar.
Bokcirkel	Läsläxor och avsatt tid för samtal och diskussion och reflektion tillsammans.
Värdegrund	Neo som värdegrund och en gemensam vision, framtagna tillsammans.

Vår fyrfältare från Startprogrammet.

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

TIDIGA INSIKTER

Vi började i fel ända.

Vi startade med processkartläggning. Viktigt, men osynligt för den som står vid maskinen. 5S hade gett oss synliga vinster mycket snabbare.

Synliga förändringar → **Förtroende** → **Uthållighet** → **Lärande organisation**

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

03

FFA och den interna kunden

Förutsättningar. Förmåga. Attityd.

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

FFA: vem äger vad?

F

Förutsättningar

Att samskapa rätt förutsättningar för att teamet ska kunna lyckas.

F

Förmåga

Att ge medarbetarna möjlighet att stärka sin förmåga över tid.

A

Attityd

Att vilja växa, bidra och ta ansvar.

LEDARBIDRAGET

Förutsättningar och förmåga

MEDARBETARBIDRAGET

Leverera. Förbättra. Lära.

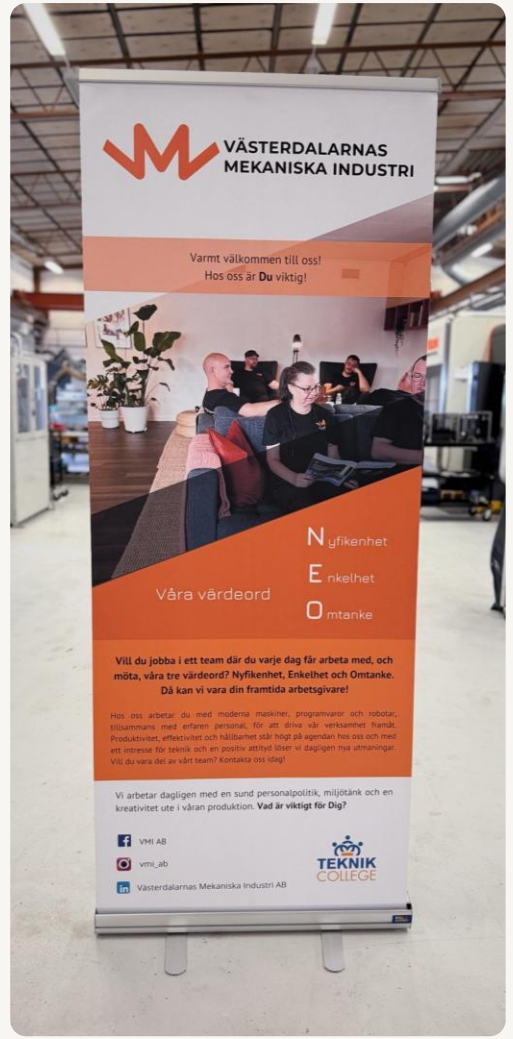
produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

Vi är varandras kunder

> **Det jag lämnar efter mig blir någon annans utgångsläge.**

Kundnytta handlar inte bara om externa kunder. Frågan ”vem är kunden?” ändrade hur vi pratade om kvalitet och leverans, om överlämningar och om varandra.

NEO · VÅR VÄRDEGRUND

Neo guidar oss i vardagen: **nyfikenhet**, **enkelhet** och **omtanke**.

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

Vardagsfrågan

FÖRR

Vem gjorde fel?

→

NU

Vilka förutsättningar och vilken förmåga saknas här?

Frågan flyttar blicken från personen till systemet. Då blir det tryggt att säga att något gick fel.

04

Vardagen

Där lean lever eller dör.

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

En vanlig dag på VMI

06:45 **Återställ till noll**

Förebyggande underhåll, ordning och reda. Våra egna förutsättningar för dagen.

07:30 **Morgonmöte i NEURA**

Recap med gårdagens välmående, sedan avvikelser, förbättringar, leveransplan och resurser.

07:40 **Leverera. Förbättra. Lära.**

Löpande avvikelsehantering, förbättringsarbete, kompetensutveckling och produktion.

15:30 **Förbered obemannad produktion**

Åtgärder så att maskinerna går vidare utan oss.

16:00 **Välmåendefrågan**

Det sista vi gör varje dag, innan vi kliver ut genom dörren.

Morgonmötet: En snabb recap startar dagen.

Sista frågan för dagen: hur mår du?

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

Avvikelseloopen

1. **Avvikelse**
   Rapporteras när den sker, med orsak och ägare.
2. **Förbättring**
   Åtgärd med ägare och uppföljning, så att orsaken inte återkommer.
3. **Instruktion**
   Avvikelsen och rotorsaken ligger till grund. En instruktion skrivs eller uppdateras av den som tilldelats, och granskas alltid av en andra person.
4. **Kompetens**
   Instruktionen kopplas till kompetenspaketet. De som redan klarat momentet får en notis och ett märke i kompetensmatrisen om uppdaterat material, och loopen börjar om.

Så landar loopen i FFA

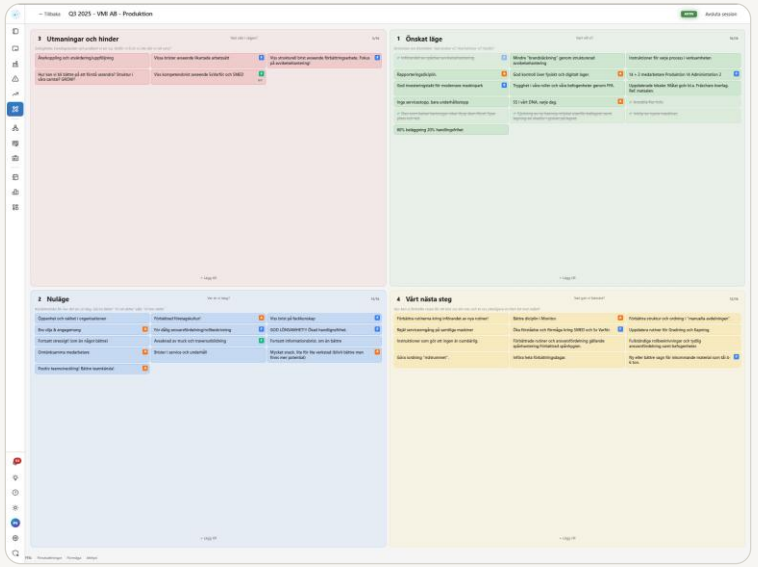
Förutsättningar: rätt instruktion. Förmåga: kompetensen. Attityd: anonym puls.

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

Fyrfältaren ger oss riktning

FYRFÄLTAREN	FRÅGAN VI STÄLLER
Önskat läge	Vart vill vi?
Nuläge	Var är vi idag?
Utmaningar och hinder	Vad står i vägen?
Vårt nästa steg	Vad gör vi härnäst?
Kvartalsavstämning	Vi gör om den varje kvartal
Över tid	Vi ser vad vi har uppnått

Kvartalsvisa avstämningar ger oss ett otroligt bra stöd över tid.

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

05

Digitaliseringen och resultaten

Kulturen och digitaliseringen förstärker varandra

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

Digitalisering ska stärka vårt FFA

Vi digitaliserade utifrån våra faktiska behov, inte tvärtom. Och först när vi var mogna för det

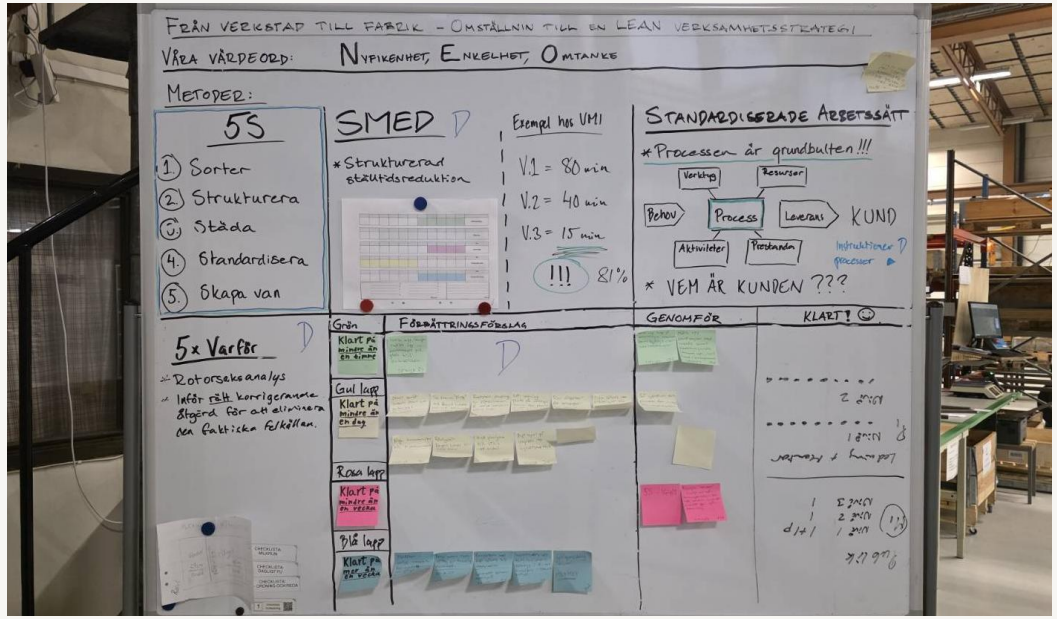
NEURA samlar det vi behöver veta och följa upp i ett system.

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

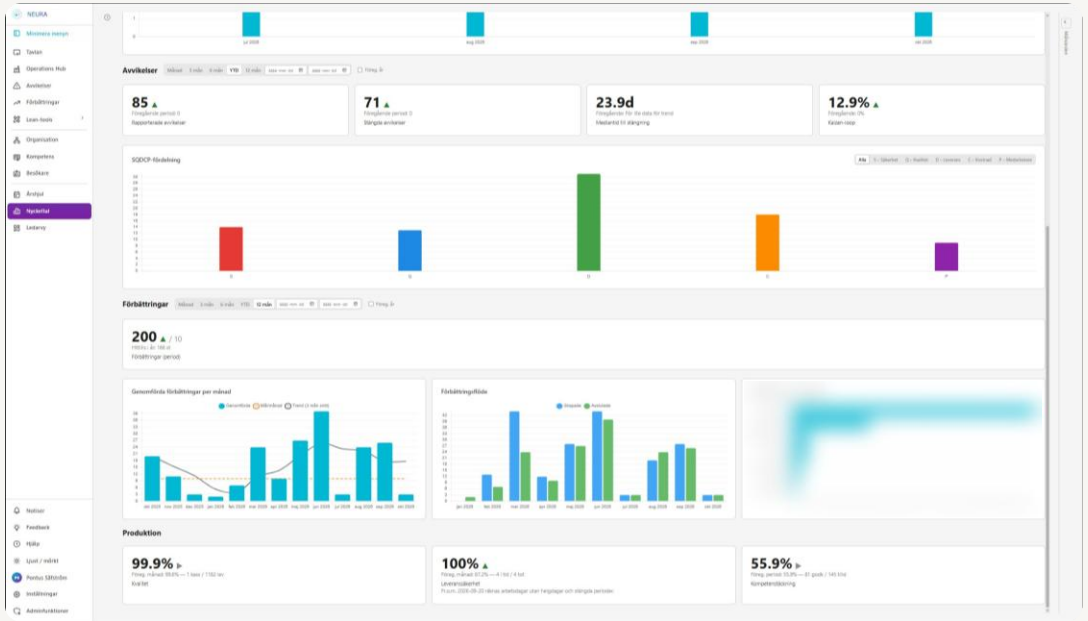
Det analoga leder oss rätt

FÖRR

Från analogt...

NU

...till digitalt

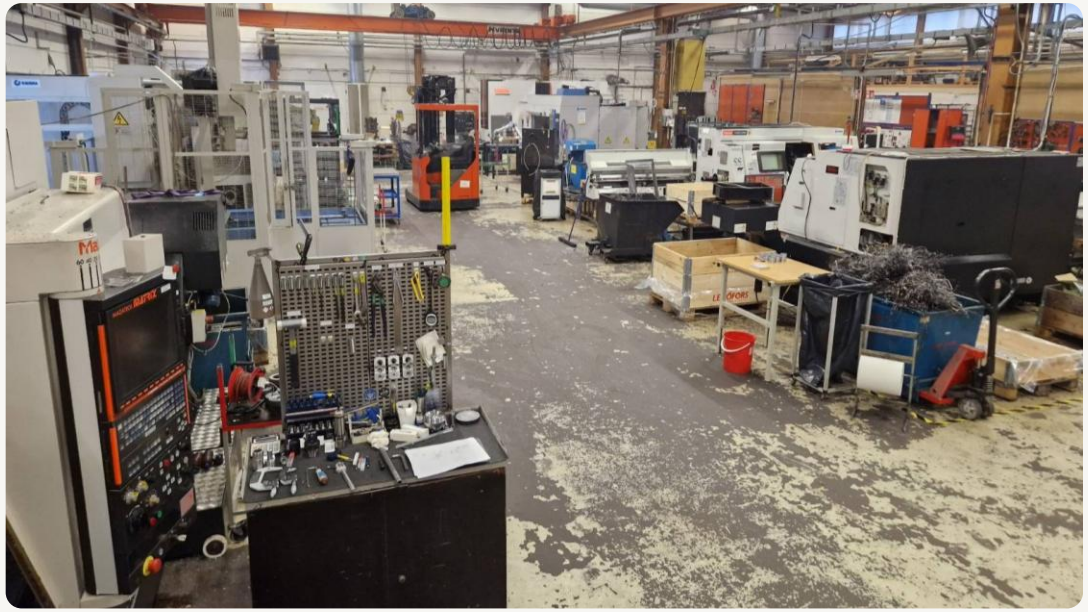
Tavlan visade vad vi gjorde i dag. NEURA visar vad vi gjort i två år.

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

Samma hall, nya förutsättningar

FÖRR

Tidigt 2023

NU

Oktober 2026

5S blev vår grund att bygga vidare från. Vilken är din?

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

Vad det har gett i siffror

+95 %

Omsättningen 2025 jämfört med 2024. Vi hade inte klarat det utan arbetet vi gjort.

291

genomförda förbättringar sedan oktober 2024, varav 200 förbättringar R12.

1 800+

frivilliga välmåendemätningar

Kulturen stärks dag för dag. Ramverken, verktygen och metoderna guidar. Digitaliseringen stöttar.

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

06

Lärdomar och nästa steg

För oss och för er

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

Det vi vill skicka med

01 **Börja där det märks**

Snabba, synliga vinster ger energi till det som är tyngre. Börja med en vitamininjektion.

02 **Involvera hela teamet**

Men bygg förutsättningar utifrån individen. Ska alla med ska alla få höras.

03 **Låna en extern röst**

Men välj den med omsorg och utifrån ditt teams bästa.

04 **Tänk långsiktigt**

Var införstådd med att den här resan aldrig tar slut. Bygg förutsättningarna hellre än att jaga resultaten.

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

Man behöver ingen lean-avdelning.

Ingen stor kassa. Ingen konsultarmé. Man är aldrig för liten för lean.

Mod

Att börja på rätt plats. Där det syns, där det ger energi och kanske inte där det känns mest logiskt.

Tålamod

Det tog oss åratal att hitta rätt. Det behöver inte ta er lika lång tid, men det tar tid. En lean-resa innebär att ni måste lära känna varandra på djupet, för att kunna skapa rätt förutsättningar

Ödmjukhet

Inför det man gjort fel, och inför det medarbetarna redan vet. Men framför allt inför det som tidigare inte vågat sägas.

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI

Tack.

Till Glen Johansson, IUC Dalarna och Produktionslyftet. Tack till alla er som lyssnat.
Men framför allt: Tack till alla på VMI som orkade en gång till.

Följ resan på LinkedIn

Läs mer om NEURA

produktionslyftet

VÄSTERDALARNAS MEKANISKA INDUSTRI